

bruger det meste af deres arbejdstid på at administrere. Jeg siger bare: Har vi råd til at uddanne f.eks. en kirurg, der er fantastisk dygtig til at operere, og så lade vedkommende sidde og administrere, når vi samtidig i det højere uddannelsessystem faktisk uddanner folk, som er dygtige til den slags? Er det ikke spild af ressourcer?

Når vi er ved sundhedsvæsenet, vil vi gerne lige nævne – sådan lige i en bisætning, men noget, der er vigtigt for os – at hele hospicetanken altså stadig væk er noget, der ligger os på sinde, om det offentlige kan gøre noget enten ved at gå ind i diskussionen med amterne eller ved at give nogle statstilskud til hospicesystemet. Vi diskuterer meget, hvordan man kommer ind i verden. Jeg synes også, man af og til bør diskutere, hvordan mennesker forlader verden. Og den diskussion vil vi godt lægge op til.

Når det drejer sig om psykiatrien, glæder det mig selvfølgelig, at der er kommet en aftale med amterne, men det skal jeg ikke gøre meget ud af i dag. Det gør jeg jo ellers så ofte, men jeg vil bare sige, at det ikke er nok. Nu taler jeg ikke om penge. Jeg taler om, at lige meget om man har lavet et forslag til en psykiatrilov, som er på bedding vel, eller om man giver flere penge, så har det ikke ændret de grundlæggende strukturer, som er et problem, bl.a. fordi man har en kassetænkning mellem amter og kommuner. Derfor er man nødt til at se på strukturproblemet på det område også, men det håber jeg vi i anden anledning kan komme tilbage til.

Miljøet gør regeringen jo også en del ud af. Der er igen nogle stramninger og nogle afgifter. Man taler om at tvinge folk til det ene og det andet. Vi kan godt lide det afsnit i finansloven, hvor regeringen taler om, at man skal opfordre til brug af ny teknologi osv., og at det er en rigtig måde at gøre det på. Men vi savner stadig væk den grundlæggende holdning, nemlig den, at vi måske kunne bruge de penge, vi bruger på miljøområdet, mere effektivt ved ikke at bruge dem i Danmark, igen ud fra synspunktet, at det danske niveau er så højt, at det er ekstremt dyrt at forsøge at få løst de sidste miljøproblemer i Danmark, mens en indsats for de samme midler i de baltiske lande, i Fjernøsten, eller hvor det måtte være, ville give en langt, langt større virkning.

Nu taler jeg selvfølgelig ikke om grundvandet. Det hjælper jo ikke så meget at gøre noget ved grundvandet i Peking, hvis det er i Nørre Snede, der er et problem. Men jeg taler f.eks.

om drivhuseffekten, CO₂ og de her ting. Danmark kan jo ikke løse problemet, og når vi så gør en indsats, kunne det godt være, at vi skulle gøre den andre steder. For det, at vi bliver så utrolig dygtige hos os selv, har en uendelig lille virkning. Men den holdning får vi jo nok også diskuteret.

Til sidst vil jeg godt sige, at for CD er det utrolig vigtigt, at vi lever op til det internationale ansvar, som Danmark har. Og her taler vi både om et juridisk ansvar i forhold til konventioner osv. og jo også om det moralske ansvar, vi har som et veluddannet, demokratisk, velnæret samfund i en verden, hvor der stadig væk er mange fattige, og i en verden, hvor der stadig væk er mange flygtninge.

Vi anser det ikke for at være en modsætning, at vi på én gang forsøger at leve op til vores internationale forpligtelser og samtidig gør noget godt for de danskere, som også skal have forbedringer. Vi kan godt begge dele. Og der er intet i denne finanslov, der gør, at vi behøver at spare på den internationale indsats. Prisen for at spare dér vil ikke bare være, at Danmark får et dårligere omdømme – det kan være hårdt nok i sig selv – men prisen vil også være, at det er et signal, dels til de lande, der er i krise, men jo også til de andre, der skulle hjælpe de lande, der er i krise, om, at så behøver vi nok ikke så meget længere at gøre noget ved det.

Jeg synes, det er trist, at der er ved at komme en diskussion i Danmark, der siger, at bare vi ikke gør noget for flygtningene, eller bare vi gør det et sted, hvor det er så billigt, at alle de fattige lande klarer problemerne for os, eller hvis vi bare lader være med at give ulandshjælp i det omfang, som vi gør nu, så kan vi også få det bedre i Danmark, og så kan vi i hvert fald også klare vores økonomi bedre.

Det synes jeg er synd. Og jeg synes i alt fald, at det er et problem menneskeligt set for os alle sammen, hvis det er den måde, vi skal tænke på, for så er vi tilbage i en holdning, der i virkeligheden stammer fra sidste århundrede, hvor det bare gjaldt det enkelte samfund, hvor de velstillede sagde: Vi er ligeglade med, om folk sulter på gaden, bare vi har det godt nok.

De problemer fra dengang er løst i vores samfund, men vi har nu et medansvar for, at de også løses i det internationale samfund. Derfor må en finanslovsdiskussion ikke komme til at gå på, om det er »os« eller »dem«, der skal bøde. Vi har nogle forpligtelser, og dem kan vi sagtens klare.